

Voorzitter

In stemming komt de motie-Van As (29767, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dezentjé Hamming c.s. (29767, nr. 57).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Vroonhoven-Kok c.s. (29767, nr. 59).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend in het debat naar aanleiding van een algemeen overleg over de **interne markt**, te weten:

- de motie-Douma/Vendrik over de concep richtlijn voor diensten (21501-30, nr. 62);
- de motie-Douma c.s. over sociale en arbeidsrechtelijke aspecten (21501-30, nr. 63);
- de motie-Douma c.s. over uitsluiting van bepaalde diensten (21501-30, nr. 64);
- de motie-Van Dijk c.s. over onomkeerbare beslissingen (21501-30, nr. 65).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Douma/Vendrik (21501-30, nr. 62).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Douma c.s. (21501-30, nr. 63).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen

In stemming komt de motie-Douma c.s. (21501-30, nr. 64).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Dijk c.s. (21501-30, nr. 65).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Na de schorsing beginnen wij, zoals afgesproken, met het debat over het sociaal akkoord. Ik zou mij kunnen voorstellen dat de daarvoor afgesproken spreektijden niet helemaal hoeven te worden gebruikt. Na dit debat ronden wij de eerste termijn af van de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De vergadering wordt van 19.40 uur tot 20.50 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat over het sociaal akkoord**.

De **voorzitter**: Afgesproken is, spreektijden te hanteren van 5 minuten. De eerste spreker en aanvrager van het debat heeft mij vanmiddag toegefluiserd dat het tot de mogelijkheden behoort dat die 5 minuten niet helemaal worden gebruikt. Om allerlei procedurele redenen zou ik dat toejuichen.

De heer **Bos** (PvdA): Voorzitter. Dan moet u de klok nog niet laten lopen bij mijn eerste woorden. Het is voor mij de eerste keer sinds lange tijd dat ik vanaf deze plek weer in debat kan gaan met de minister-president. Hoewel wij het vaak niet eens zijn over wat er moet gebeuren, vind ik het een heuglijk feit dat hij weer bij ons is.

Voorzitter. Wij hebben een sociaal akkoord en daarmee komt er een einde aan een periode van conflicten, stakingen en confrontaties. Dat is goed voor ons land en daarom een felicitatie waard voor iedereen die daaraan een bijdrage heeft geleverd. Daarbij dringt zich dan wel de vraag op waaruit die bijdrage heeft bestaan

en welke prestatie nu eigenlijk door het kabinet is geleverd. Een volgende vraag is of het resultaat wel zo goed is. Wie een probleem creëert en er vervolgens trots op is dat hij dat probleem weer wegneemt, heeft per saldo niet zoveel goeds gedaan. Dit doet mij denken aan de volgende (multiculturele) anekdote. Moos komt om in chaos, vuiligheid en wanorde. Hij vraagt advies aan de rabbi en die adviseert hem om een geit te nemen. Het resultaat is dus nog meer vuiligheid, chaos en wanorde. Moos gaat weer naar de rabbi en nu krijgt hij het advies om de geit weer weg te doen. Dat doet Moos en in no time is hij terug bij de rabbi om hem te bedanken voor het feit dat de chaos, de wanorde en de vuiligheid zijn afgenomen. Balkenende, De Geus en Zalm als rabbi's van de moderne tijd! Het is even wennen, maar het raakt wel de kern van mijn boodschap vandaag. Nederland heeft een jaar verloren met confrontatie, onzekerheid, wantrouwen en conflict om uit te komen op iets wat vorig jaar ook mogelijk was geweest zonder al deze ellende. Sterker nog, als toen de juiste keuzes waren gemaakt, had er iets beters in gezeten dan dit kabinet nu gepresenteerd heeft.

Ik zal niet op de details van de voorstellen ingaan. Dat doen mijn collega's de komende weken. Mij gaat het om de lessen voor de toekomst, zoals wij dat hier altijd zo mooi zeggen. Waar was dit nu allemaal voor nodig? En leert het kabinet hier nu ook iets uit over de stijl van regeren, het negeren van sociale partners en oppositie en hoe onmogelijk het is om, zonder dat je je iets aantrekt van iets of iemand, vanuit Den Haag in splendid isolation de wereld naar jouw hand te zetten? Hoe is het anders te verklaren dat oppositie en vakbonden het afgelopen jaar er vele malen op hebben gewezen dat de WAO-voorstellen van werknemers en werkgevers moesten worden overgenomen en dan steevast van de regeringspartijen en minister De Geus te horen kregen dat het ouderwetse polderopvattingen waren en dat het inhoudelijk ook niet nodig was? Nu klopt het kabinet zich trots op de borst omdat het precies dat gedaan heeft waarom oppositie en vakbonden al een jaar vroegen.

Hoe is het anders te verklaren dat oppositie en bonden er het afgelopen jaar vele malen op hebben